

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău
(judecător Olga Cernei)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
(judecători Nina Vascan, Eugenia Fistican, Vladislav Clima)

Î N C H E I E R E

31 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componență

Președintele completului

Judecători

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Luiza Gafton

examinând admisibilitatea recursului declarat de Rusu Alexei,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rusu Alexei împotriva lui SRL ”Stabilimobil”, intervenient accesoriu SRL ”Imobil și Siguranță” cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Rusu Alexei și menținută hotărârea Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău din 16 februarie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 23 februarie 2015, reclamantul Rusu Alexei a depus în instanța de judecată cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Stabilimobil”, intervenient accesoriu SRL „Imobil și Siguranță” privind încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată (f.d. 3-9, vol.I).

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, la data de 25 iunie 2008, a încheiat cu „Imobil și Siguranță” SRL contractul nr. 64 privind investirea capitalului în construcție. Conform prevederilor contractuale, reclamantul în calitate de Beneficiar achită prețul pentru bunul imobil, și anume apartamentul cu suprafața totală 52,8 m.p., etajul 2, amplasat în mun. Chișinău, sect. Botanica, str. Băcioii Noi, 16/2.

Reclamantul a mai indicat că, conform contractului nr. 64 privind investirea capitalului în construcție din data de 25 iunie 2008, suma apartamentului constituia 33568, 50 Euro, din care suma de 11507,48 Euro urma a fi achitată în avans, restul sumelor conform graficului stabilit. Anexa nr. 1 a contractului, prevedea că construirea și transmiterea apartamentului cu 1 odaie, cu suprafața totală de 52,8 m.p. amplasat la etajul II, urma a fi dat în exploatare în a doua jumătate a anului 2010.

Reclamantul a menționat, că întru executarea contractului nominalizat, la data de 08 octombrie 2008 a transferat în beneficiul SRL „Imobil și Siguranță” suma de 11 507,48 Euro, fapt confirmat prin Anexa nr. 2 la Contractul nr. 64 din 25 iulie 2008, precum și prin

factura de expediție seria DS. 538967 din 08.10. 2008 și ordinul de încasare a numerarului nr. 30 din 08.10.2008.

De asemenea reclamantul a indicat că, la data de 13 aprilie 2009, a transferat în beneficiul SRL „Imobil și Siguranță” suma de 4274,00 Euro, fapt confirmat prin Anexa nr. 2 la contract, precum și prin factura de expediție seria EH nr. 992464 din 13 aprilie 2009 și ordinul de încasare a numerarului nr. NV00-A000.

Condiționat de faptul că SRL „Imobil și Siguranță” nu-și onora obligațiunile contractuale, la data de 28 iulie 2010, a fost semnat actul privind rezilierea contractului nr. 64 privind investirea capitalului în construcție din data de 25 iulie 2008, încheiat între Rusu Alexei și „Imobil și Siguranță” SRL.

Potrivit punctului 5 al Actului de reziliere din 28 iulie 2010, suma investită de către reclamant în apartamentul nr. 15, conform punctului 4 al actului nominalizat, trece în contul achitării apartamentului, care va fi construit în baza unui nou contract încheiat între Rusu Alexei și SRL „Stabilimobil”.

Ulterior, la data de 02 august 2010, între pârâtul SRL „Stabilimobil” în calitate de Agenție imobiliară și Rusu Alexei, în calitate de Beneficiar a fost încheiat contractul de investiție în construcție nr. 3-BN/18/15 din 02 august 2010.

Potrivit punctul 1.1. al contractului, Agenția imobiliară „Stabilimobil” SRL organizează construcția blocului locativ, iar Beneficiarul achită prețul stabilit în prezentul contract și obține dreptul de proprietate asupra bunului imobil - apartamentul nr. 15, cu o cameră cu suprafața totală 48,65 m.p., etajul 2, blocul 3 amplasat în blocul locativ din str. Băcioii Noi, 16/2, sect. Botanica mun. Chișinău după achitarea integrală a prețului contractului și darea în exploatare a blocului de locuit.

Conform punctului 1.3. al contractului, demararea lucrărilor de construcție a fost preconizată pentru august 2010, iar finisarea lucrărilor de construcție stabilite în p. 1.5., nu mai târziu de 31 martie 2012 (punctul 3.1. d) al contractului).

Punctul 1.4. al Contractului de investiție în construcție nr. 3-BN/18/15 din 02 august 2010, prevede că „Transmiterea apartamentului în proprietate se efectuează după achitarea integrală a prețului contractual determinat în baza pct. 2.1 - 2.3 al Contractului și darea în exploatare a blocului de locuit”.

Conform condițiilor contractului de administrare fiduciară acumulativă nr. 41 din 21 iulie 2010 încheiat între SRL „Imobil și Siguranță” și SRL „Stabilimobil”, suma investită în apartamentul nr. 15, etajul 2, blocul 3, conform pct. 4 actului de reziliere din 28 iulie 2010, ce constituie 15781,48 Euro, a fost transferată în contul achitării prețului prezentului contract.

Compartimentul 2 al contractului de investiție în construcție nr. 3-BN/18/15 din 02 august 2010, indică că prețul total al apartamentului constituie 21 406 Euro, suma de 15 781,48 Euro deja fiind achitată de către beneficiar (conform pct. 4 actului de reziliere din 28 iulie 2010), iar suma restantă în mărime de 5624,52 Euro urmând a fi achitată în termen de 1 zi de la data autentificării notariale a contractului.

La data de 02 august 2010, contractul de investiție în construcție nr. 3-BN/18/15 din 02 august 2010 a fost autentificat notarial de către notarul public, Maslova Galina și la aceeași dată, de către Rusu Alexei a fost achitată suma de 5624,52 Euro (89691,41 lei) pe contul pârâtului, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr.

1008021605120000 din 02 august 2010, precum și ordinul de plată nr. 1 din 2 august 2010, astfel fiind executate integral obligațiile contractuale.

Prin scrisoarea nr. 01-171 din data de 27 octombrie 2014, reclamantul a fost notificat de către pârâtul SRL „Stabilimobil” despre rezilierea contractului de investiție în construcție nr. 3-BN/18/15 din 02 august 2010, în legătură cu nerespectarea condițiilor contractuale.

Luând în considerare nedorința pârâtului SRL „Stabilimobil” de a executa obligațiunile contractuale asumate, după un șir de negocieri care nu au dat nici un efect, reclamantul s-a adresat către acesta cu cerere de reziliere a contractului și deoarece toate încercările de soluționare a problemei pe cale amiabilă au eșuat, a înaintat prezenta acțiune.

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 16 februarie 2016, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Rusu Alexei către SRL „Stabilimobil”, intervenient accesoriu SRL „Imobil și Siguranță” privind încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată parțial, s-a încasat de la SRL „Stabilimobil”, suma de 5624,52 Euro convertiți în valuta națională la momentul executării hotărârii judecătorești, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Republicii Moldova cu titlu de suma investită, suma de 3879,23 lei cu titlu de taxa de stat, suma de 3308 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru executarea documentelor executorii, suma de 5000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, în total suma de 5624,52 Euro convertiți în valuta națională la momentul executării hotărârii judecătorești, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Republicii Moldova și 12187,23 lei, în rest pretențiile reclamantului ce țin de încasarea de la pârât a datoriei pentru suma investită, a taxei de stat și a cheltuielilor pentru asistență juridică, s-au respins ca neîntemeiate (f.d. 183, 188-195, vol.I).

La data de 19 februarie 2016, Rusu Alexei a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 16 februarie 2016, solicitând admiterea cererii de apel, amânarea achitării taxei de stat până la examinarea cauzei în instanța de apel, casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea respingerii revendicărilor referitor la încasarea integrală a datoriei pentru suma investită, emiterea unei decizii noi privind admiterea integrală a acțiunii înaintate, încasarea a cheltuielilor de judecată (f.d.186-187, vol.I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2017 a fost respins apelul declarat de Rusu Alexei, cu menținerea hotărârii Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 16 februarie 2016 (f.d. 59-70, vol. II).

În motivarea soluțiilor adoptate, instanțele ierarhic inferioare au constatat că SRL „Stabilimobil” nu este succesorul în drepturi și obligații a SRL „Imobil și Siguranță” și nu are obligații față de creditorii SRL „Imobil și Siguranță”, inclusiv față de reclamantul Rusu Alexei.

Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău a reținut că, SRL „Stabilimobil” s-a obligat să construiască blocurile locative, iar în schimb SRL „Imobil și Siguranță” s-a obligat să transfere pe contul bancar al intimatei mijloacele bănești de la investitori, fapt ce nu a fost îndeplinit de către SRL „Imobil și Siguranță”, astfel din materialele dosarului s-a stabilit cu certitudine că reclamantul Rusu Alexei a achitat suma de 15 781,48 Euro, intervenientului accesoriu SRL „Imobil și Siguranță” în scopul executării contractului de investiții a capitalului în construcții nr. 04 din 25.06.2008, sumă care nu a fost transferată pe contul intimatului SRL „Stabilimobil”.

Prin urmare, Colegiul Civil a constatat că suma ce a fost achitată nemijlocit de Rusu Alexei pârâtei SRL „Stabilimobil”, în mărime de 5 624,52 Euro, reprezintă prejudiciul efectiv suportat de reclamant și care în mod întemeiat a fost încasată de prima instanță de la pârâta SRL „Stabilimobil” în beneficiul reclamantului Rusu Alexei.

Instanța de apel a remarcat că, reclamantul Rusu Alexei, în corespundere cu principiul disponibilității părții în proces este în drept să solicite suma nominalizată de la SRL „Imobil și Siguranță” înaintând o nouă cerere de chemare în judecată, unde intervenientul accesoriu menționat urmează să dețină calitatea de pârât, ori să înainteze o cerere privind validarea creanțelor în cadrul procesului de insolvență intentat potrivit hotărârii Curții de Apel Chișinău din 14.03.2016, în privința SRL „Imobil și Siguranță”.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la data de 20 septembrie 2017 Rusu Alexei a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2017, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău din 16 februarie 2016, în partea ce ține de respingerea cerințelor ce țin de încasarea integrală a datoriei pentru suma investită, deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2017, ca fiind ilegale și neîntemeiate, cu emiterea unei decizii privind admiterea integrală a acțiunii înaintate de către Rusu Alexei cu încasarea din contul SRL „Stabilimobil” a sumei investite, precum și încasarea din contul intimatului a cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei (f.d.76-82, vol.II).

În motivarea recursului, recurentul a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, examinând arbitrar probele prezentate.

Recurentul consideră că instanțele inferioare urmau să verifice și să ia în considerare circumstanța prevăzută de punctul 5 al actului de Reziliere din 28 iulie 2010, care indică că suma investită trece în contul achitării apartamentului care va fi construit în baza unui nou contract încheiat între Rusu Alexei și SRL „Stabilimobil”. Deasemea nu a fost luat în considerare faptul că la 02 august 2010, în temeiul contractului de investiție în construcția spațiului locativ încheiat între recurent și intimat a fost instituit un nou raport juridic, prin care „Stabilimobil” SRL s-a obligat să organizeze construcția blocului locativ menționat, iar Rusu Alexei să achite prețul indicat în contract și anume suma de 5624,52 euro, în termen de o zi. Iar neexecutarea obligațiilor rezultate din contractul de administrare fiduciară încheiat între SRL „Stabilimobil” și SRL „Imobil și Siguranță”, în ceea ce privește transferarea sumelor achitate de Rusu Alexei către SRL „Imobil și Siguranță”, nu poate fi pusă pe seama reclamantului.

Verificând argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs, pe baza materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Rusu Alexei este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 18 decembrie 2017 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului și intervenientului accesoriu câte o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copiei respective (f.d. 86).

Având în vedere că intimatul și intervenientul accesoriu nu au prezentat referințe în termenul acordat, admisibilitatea recursului urmează a fi decisă în lipsa acestora.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit materialelor dosarului (f.d. 71), decizia Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2017 a fost recepționată de către reprezentantul reclamantului, avocatul Nichitoi Iurie la data de 09 august 2017, astfel recursul depus la data de 20 septembrie 2017 se consideră a fi declarat în termen.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În speță, recursul a fost înaintat de Rusu Alexei, care este parte în proces, astfel temeiul stipulat de art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă nu are incidență.

Potrivit art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

La caz, completul relevă că nici temeiul prevăzut de art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă nu este aplicabil.

Luând în considerare cele constatate supra, completul conchide că recursul nu poate fi considerat inadmisibil în baza temeiurilor enumerate la art. 433 lit. b), c) sau d) Cod de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului raportor cu privire la încadrarea celor invocate în recurs în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2)-(4) Cod de procedură civilă, completul constată existența temeiului de inadmisibilitate stipulat la art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă.

Conform art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Potrivit art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Conform art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs la această etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În speță, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate. Iar din conținutul cererii de recurs rezultă că, în mare parte, recurentul a reluat criticile formulate în fazele procesuale anterioare, asupra cărora instanța de apel și instanța de fond s-au pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar invocarea pretinselor încălcări admise de instanța de apel și prima instanță nu sunt suficient de fundamentate și nu au vocația de a conduce la modificarea soluției în prezenta cauză civilă.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile *Delcourt contra Belgiei* din 17 ianuarie 1970 și *Erfar-Avef contra Greciei* din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea *Trevisanato contra Italiei* din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea *Hansen contra Norvegiei* din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea *Nersesyan contra Armeniei* din 19 ianuarie 2010).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim,

printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din considerentele nominalizate și având în vedere faptul că instanțele ierarhic inferioare au examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor, argumentele principale ale recursului, care sunt similare argumentelor invocate în instanța de apel, au fost verificate minuțios la judecarea cauzei în ordinea de apel și în prima instanță, completul ajunge în mod unanim la concluzia de a considera recursul declarat de Rusu Alexei ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Rusu Alexei se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton